

เอกสารข่าว

คณะกรรมการการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ

และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

ฉบับที่ ๙/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม คณะกรรมการ (สว.) หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา โดยมี นายสมชาย แสวงการ เป็นประธานการประชุม และมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

พิจารณาติดตามการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ

๑. คณะอนุกรรมการสิทธิเสรีภาพด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ โดยที่ประชุมได้มีการพิจารณาเรื่องสำคัญ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษา เรื่อง “กระบวนการอาชญากรรมโดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จหรืออ้างอิงในลักษณะบิดเบือนความจริง (Truth)” โดยได้เชิญผู้แทนจากสภากาชาดสื่อมวลชนแห่งชาติเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการเพื่อหารือเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และจริยธรรมของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวความเชื่อไสยศาสตร์ การทรงเจ้า และการไป๋หาย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมของสื่อมวลชน โดยที่ผ่านมาสภากาชาดฯ ได้ออกแนวปฏิบัติสภากาชาดสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง การนำเสนอข่าว และภาพข่าว ความเชื่อทางไสยศาสตร์ ตัวเลข และสลากพนัน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนในสังกัดสมาชิกของสภากาชาดสื่อมวลชนแห่งชาติปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพที่ได้รับระบุไว้ว่า “หนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่มีเหตุให้น่าเชื่อว่าเจ้าของประกาศโฆษณานั้นเจตนาจะทำให้ผู้อ่านหลงเชื่อในสิ่งที่ยังมลาย”

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เพื่อให้มีข้อเสนอแนะไปยังสภากาชาดสื่อมวลชนแห่งชาติเกี่ยวกับข้อห่วงใยในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน และได้ขอความร่วมมือให้สภากาชาดสื่อมวลชนแห่งชาติพิจารณาในเรื่อง “การกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน” ในเรื่องดังกล่าวให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการหารือเรื่องการจัดทำคู่มือ “นักสื่อสารมวลชน” ฉบับเนื้อหาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเห็นว่า ควรนำคู่มือดังกล่าวของหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้จัดทำไว้แล้ว มาประกอบการพิจารณาศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือ ฉบับเนื้อหาภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่อไป

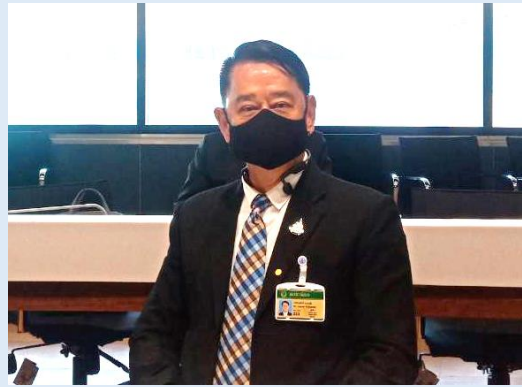
๒. พิจารณากรณีเหตุการณ์ ThaiPBS เปิดพื้นที่ให้ผู้ชุมนุมขบวน “เดินทะเลฟ้า” และมีผู้บริหารให้การต้อนรับเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมเห็นควรให้เชิญผู้บริหาร ThaiPBS มาให้ข้อเท็จจริงว่ากิจดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ ทั้งนี้ เห็นควรให้มาชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนฯ โดยให้อนุกรรมการด้านสื่อสารมวลชนฯ เข้าร่วมประชุมด้วย

๒. คณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหากรณีความทุกข์ร้อนของประชาชนอันเนื่องมาจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเรียกเก็บค่าเช่าในอัตราสูง โดยคณะอนุกรรมการได้การเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงประกอบเรื่องร้องเรียน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ สถานีรถไฟชองแค จังหวัดนครสวรรค์ สำหรับสาเหตุจากการเรียกเก็บอัตราค่ารถไฟในราคาสูงอันเนื่องมาจาก กรมรถไฟหลวงได้มี ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินรถไฟ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยกำหนดอัตราค่าเช่าที่สถานีชองแคเป็นสถานีชั้น ๒ นอกจากนี้ยังได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สถานีรถไฟบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เพื่อเปรียบเทียบข้อมูล พบว่าการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสถานีบ้านหมี่เป็นชั้นที่ ๓ ซึ่งการปรับอัตราค่าเช่าที่ดินเป็นไปตามการวิเคราะห์ด้านการตลาดของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการเห็นว่าตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าของการรถไฟได้กำหนดให้การรถไฟมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หากผู้เช่าไม่ชำระค่าเช่า จึงมีความกังวลในเรื่องดังกล่าวและรวมทั้งจำนวนค่าเช่าที่สะสม ดังนั้น แม้ผู้เช่าจะไม่พอใจในอัตราค่าเช่าที่การรถไฟเรียกเก็บ แต่ก็ไม่ควรใช้ข้ออ้างนี้ในการไม่ชำระค่าเช่า ผู้เช่าควรชำระค่าเช่าในอัตราที่ผู้เช่าเห็นควรไปก่อน โดยอาจขอให้กรมบังคับคดีเป็นคนกลางในการรับชำระและเก็บรักษาเงินค่าเช่าจำนวนดังกล่าวในระหว่างที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ไปพลางก่อน เพื่อป้องกันการบอกเลิกสัญญาเพราะไม่ชำระค่าเช่า และเห็นควรให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาถึงการวางเงินชำระดังกล่าวและการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้า “การปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเชิญได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสภานายความเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตีความคำนิยามของคำว่า “ผู้บริโภค” และ “คดีผู้บริโภค” รวมทั้งข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ สะท้อนปัญหา ข้อขัดข้อง

โดยได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีการแก้ไขคำนิยามของคำว่า “ผู้บริโภค” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดให้ผู้บริโภคหมายความว่า ผู้ซื้อหรือได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้มีการแก้ไขคำนิยามเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ซื้อหรือได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการผู้ใช้สินค้าหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจโดยชอบ แม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตามด้วย โดยวัตถุประสงค์จะมุ่งเน้นคุ้มครองผู้ที่ได้ใช้สินค้าหรือได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจที่แท้จริง

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี ๒๕๖๑ โดยเห็นว่าควรเพิ่มวัตถุประสงค์ของการใช้สินค้า คือ “ต้องเป็นการใช้สินค้าที่เป็นการใช้สอยส่วนตัวและมีได้เป็นการเป็นไปเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า” อย่างไรก็ตามผู้บังคับใช้กฎหมายและมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคไม่เห็นด้วยเพราะเป็นการตีความแคบเกินไป ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นว่า หากจะพิจารณาแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะต้องศึกษาให้ถ่องแท้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากตัวบทกฎหมายหรือการบังคับใช้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในฐานะหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ควรทบทวนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งหากเห็นควรปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถเสนอมายังคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาได้แก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันต่อไปได้

